

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoZm/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114200090
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Šiffalovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:6114200090.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Šiffalovičovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiány Pastierikovej v právnej veci žalobcu: X.. Ľ. K., E.. XX.XX.XXXX, I. E. T. XX/XXX, XXX XX E., proti žalovanej: Z.. A. M.I., E.. XX.XX.XXXX, I. G. XXXX/ X, XXX XX I., o zaplatenie 100.000,00 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 3CbZm/175/2015-100, zo dňa 11.03.2019, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave opravuje dátum na rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 3CbZm/175/2015-100 zo dňa 11.03.2019 tak, že namiesto:

„V Bratislave, dňa 12.03.2019“

má byť:

„V Bratislave, dňa 11.03.2019“

II. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č.k. 3CbZm/175/2015-100, zo dňa 11.03.2019 potvrdzuje.

III. Žalobca má proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 12.03.2019 rozhodol súd prvej inštancie prvým výrokom o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 100.000,00 EUR a 6 % ročný úrok zo sumy 100.000,00 EUR od 06.01.2011 do zaplatenia, s poukazom na ust. § 48 ods. 1, § 75 zákona č. 191/1950 Zb. (ďalej len „zmenkový zákon“), § 151 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“). Druhým výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 03.01.2014 s úpravou petitu v podaní zo dňa 23.02.2015 domáhal, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie zmenkovej sumy 100.000 EUR so 6 % ročným úrokom od 06.01.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že vystavením vlastnej zmenky zo dňa 01.12.2010 sa žalovaná zaviazala, že žalobcovi zaplatí zmenkovú sumu 100.000 EUR dňa 05.01.2011, ktorú ku dňu podania žaloby neuhradila.

3. Na výzvu súdu žalobca doplnil, že žalovaná zmenku vystavila po vzájomnej ústnej dohode za služby, ktoré pre ňu urobil. Zabezpečil pre ňu investorov, ktorí jej poskytli rôzne finančné prostriedky a ručili nehnuteľnosťami. Žalovaná vystavila zmenku dobrovoľne, v neprítomnosti žalobcu.

4. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že nesúhlasí s návrhom a žiadala ho zamietnuť s tým, že podrobnejšie sa vyjadrí po porade s osobou znalou práva. Ďalej sa k žalobe nevyjadrila a nedostavila sa ani na pojednávanie.

5. Z prvopisu zmenky, ktorá bola vystavená dňa 01.12.2010, súd zistil, že sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi dňa 05.01.2011 v Bratislave zmenkovú sumu 100.000 EUR, s doložkou bez protestu. Súd prvej inštancie skonštatoval, že zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona zmenkového zákona pre vlastnú zmenku. Predložením jej prvopisu žalobca svoje zmenkové práva preukázal. Žalobca prvopisom zmenky preukázal, že je riadnym majiteľom a má podľa čl. I § 48 ods. 1 zákona zmenkového a šekového právo postihom žiadať zmenkovú sumu, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy odo dňa splatnosti zmenky a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy. Záväzok zo zmenky je nesporným záväzkom, v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná z dôvodov uvedených vo vyjadrení k žalobe nemala povinnosť tento nesporný záväzok splniť.

6. Súd prvej inštancie uviedol, že námietku žalovanej, že nesúhlasí s návrhom, nemožno považovať za účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu v zmysle § 151 ods. 2 CSP, vzhľadom na to, že z citovaného ustanovenia vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 CSP totiž popierajúca strana musí uviesť vlastné tvrdenia. Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení, nastupuje ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany boli nesporné. Popretie skutkových tvrdení musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie o tom, že žaloba nie je dôvodná, resp. že s ňou žalovaná nesúhlasila.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní plný úspech, avšak žiadne trovy mu v konaní nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

8. Proti uvedenému rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie v plnom rozsahu. Zdôvodnila ho tak, že zo strany žalobcu boli v žalobe uvádzané polopravdy a klamstvá.

Uviedla, že z pojednávania sa riadne ospravedlnila dňa 09.02.2019 formou emailu, nakoľko pracuje ako opatrovatelka v E. a v danom termíne už pracovala.

Namietala, že zmenku vystavila osobne a na základe telefonicky požiadavky žalobcu, avšak nie z dôvodu poskytnutia služby zo strany žalobcu pri zabezpečení investorov, ale táto zmenka bola vystavená ako forma ručenia žalobcu pre osobu, ktorá mala požičať finančné prostriedky pre žalovanú vo výške 50.000,00 EUR a 50.000,00 EUR. Bola určená na odmenu dotyčného pána, ktorý mal požičať tieto finančné prostriedky, čiže zmenka bola vystavená nie pre žalobcu, ale pre osobu, ktorá mala zabezpečiť pôžičku, čo sa nestalo.

Tvrdila, že zmenku, ktorá stratila opodstatnenosť, jej nevrátil. Zmenku vystavila dokonca 2 krát, pretože jej žalobca telefonicky oznámil, že zmenka, ktorú mu poslala, je zle vypísaná. Podľa neho zle vypísala dátum, tak mu ju na základe jeho požiadavky ešte raz vypísala a poslala žalobcovi.

Skutočnosť, že ju oklamal, svedčil fakt, že súdnou cestou si vymáhal vyplatenie obidvoch zmeniek. Termín pojednávania prvej zmenky bol na súde prvej inštancie dňa 19.03.2018.

Uviedla, že žalobcovi sľúbila odmenu, že jej pomáhal s investormi ako aj on uviedol, avšak podotkla, že žalobca jej osobne nepožičal žiadne finančné prostriedky, ani neručil hmotným majetkom, ale túto odmenu sľúbila dať, až keď obchodná záležitosť jej syna bude uzatvorená a ona dostane peniaze. Jej syn zomrel v roku 2016 a ku dňu podania odvolania nedostala peniaze.

Záverom podotkla, že na základe dehonestujúceho správania sa žalobcu k jej osobe mu v čase života jej syna vyplatila 37.000,00 EUR len pre osobu žalobcu, z ktorých ani cent nedal osobám, ktoré jej poskytli pôžičku jeho pričinením.

9. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec podľa § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ustanovením § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a dôvodmi odvolania žalovanej odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť. Odvolací súd zaujal stanovisko len k tým dôvodom odvolania, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci.

Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

10. Podľa § 151 ods. 1 a 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

11. Podľa § 75 zmenkového zákona vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

12. Podľa § 48 ods. 1 zmenkového zákona, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

13. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 224 CSP, súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

Odvolací súd zistil, že pri vyhotovovaní napadnutého rozhodnutia došlo k chybe v písaní, keď súd prvej inštancie uviedol nesprávny dátum vyhlásenia rozsudku deň 12.03.2019 namiesto dňa 11.03.2019. Odvolací súd preto v súlade s § 224 CSP I. výrokom tohto rozhodnutia opravil dátum vyhlásenia rozsudku namiesto „V Bratislave, dňa 12.03.2019“ na „V Bratislave, dňa 11.03.2019“.

16. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V, č.k. 3CbZm/175/2015-100, zo dňa 11.03.2019, pretože vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalovaná neargumentuje žiadnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by mali za následok zrušenie daného rozhodnutia. Z konania pred súdom prvej inštancie i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné:

Odvolací súd poukazuje na to, že v civilnom sporovom procese platí tzv. prejednacia zásada, súd nemá vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu, nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou sporových strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce, je tak výlučne vecou žalobcu a žalovaného, a

každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Úspech v konaní je možný len za náležitej podpory legitímnosti nároku, prostredníctvom dôkazov, ktoré strany predložia. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia a nepreukážu, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Strana má teda jednak povinnosť tvrdenia a jednak dôkaznú povinnosť. Aby strana sporu mohla splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Ak sporová strana nespĺní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá sporová strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho, kto existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

17. Jedinou argumentáciou žalovanej v prvoinštančnom konaní bolo, že nesúhlasí s návrhom a žiada ho zamietnuť s tým, že podrobnejšie sa vyjadrí s osobou znalou práva. Žalovaná ďalšie vyjadrenie k návrhu žalobcu súdu nezaslala. Za nesporné v tomto konaní aj odvolací súd považuje, že žalovaná vystavila vlastnú zmenku v prospech žalobcu zo dňa 01.12.2010, znejúcu na sumu 100.000 EUR. Rovnako tak odvolací súd považuje za nesporne zistené, že žalovaná (okrem vyjadrenia nesúhlasu s podaným návrhom žalobcu), bola pasívna počas konania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd sa ako prvou zaoberal námietkou žalovanej, že sa z pojednávania riadne ospravedlnila dňa 09.02.2019 formou emailu. Z obsahu spisu vedeného vo veci samej odvolací súd zistil, že zákonná sudkyňa nariadila pojednávanie na deň 11.03.2019. Predvolanie na pojednávanie bolo riadne a včas doručené stranám, žalobcovi dňa 11.02.2019 a žalovanej dňa 07.02.2019. Žalovaná nepreukázala svoje tvrdenie, že by sa bola na pojednávanie riadne a včas ospravedlnila. Nakoľko žiadne ospravedlnenie žalovanej ani žalobcu na pojednávanie konané dňa 11.03.2019 konajúcemu súdu doručené nebolo, súd postupoval v súlade s ust. § 180 CSP a pojednával v ich neprítomnosti. Z uvedených dôvodov odvolací súd posúdil námietku žalovanej ako nedôvodnú.

Tvrdenie žalovanej, že zmenku vystavila osobne a na základe telefonickej požiadavky žalobcu, avšak nie z dôvodu poskytnutia služby zo strany žalobcu pri zabezpečení investorov, ale táto zmenka bola vystavená ako forma ručenia žalobcu pre osobu, ktorá mala požičať finančné prostriedky pre žalovanú vo výške 50.000,00 EUR a 50.000,00 EUR, ako aj jej ďalšie tvrdenia v odvolaní v súvislosti s uvedenými dôvodmi vystavenia zmenky, odvolací súd považoval za nepreukázané. Žalovaná pred súdom prvej inštancie neuviedla vlastné tvrdenia o skutkových okolnostiach tvrdených žalobcom, ako to vyžaduje § 151 ods. 2 CSP a nepredložila žiadne dôkazy. Súd prvej inštancie preto správne uviedol, že námietku žalovanej, že nesúhlasí s návrhom, nemožno považovať za účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu v zmysle § 151 ods. 2 CSP. K tvrdeniam žalovanej uvedeným v odvolaní odvolací súd uvádza, že tieto skutočnosti mala žalovaná uviesť a predovšetkým riadne preukázať pred súdom prvej inštancie, kde mala na to možnosť počas celého konania pred súdom prvej inštancie, ako aj s priložením dôkazov preukazujúcich svoje tvrdenia. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaná počas celého konania pred súdom prvej inštancie nepredložila jediný dôkaz na preukázanie týchto tvrdení a žiadne dôkazy nepredložila ani v odvolacom konaní. Je potrebné zdôrazniť, že súd nemá vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu, naopak, navrhovať dôkazy, podporujúce tvrdené skutočnosti, je výlučne vecou sporových strán. Keďže civilný sporový proces je ovládaný prejednacou zásadou a strana, ktorá určitú skutočnosť tvrdí, má dôkaznú povinnosť, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná ohľadom vyššie uvedených tvrdení v odvolaní neuniesla dôkazné bremeno. Tvrdenia uvedené v odvolaní žalovaná použila až v odvolacom konaní. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na § 366 CSP, v zmysle ktorého odvolacie konanie v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa (ale aj protistrany) použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Žalovaná môže prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, použiť len v prípadoch

taxatívne vymenovaných v § 366 CSP. Nakoľko odvolacia argumentácia žalovanej nepredstavuje prípustné novoty v odvolacom konaní podľa § 366 CSP, odvolací súd nemohol na takéto tvrdenia prihliadnuť a zohľadniť ich pri rozhodovaní.

V tejto súvislosti bolo potrebné zdôrazniť skutočnosť, že podľa kvalifikovaného rozšíreného komentára k CSP (viď aj komentár JUDr. Petra Molnára, PhD. ako autora Veľkého komentára - Civilný sporový poriadok, C.H. BECK 2016 - bod 3 Nedostatočnosť doteraz zisteného skutkového stavu z dôvodu prípustnosti jeho ďalšieho dotvárania novotami - VI. Skutkové vady rozhodnutia, str. 1241), by sa malo jednať výlučne o novoty, ktoré doteraz v konaní pred súdom procesná strana bez vlastnej viny nemohla použiť.

Odvolací súd konštatuje, že nezistil takúto skutočnosť vlastnou činnosťou a ani žalovaná vo svojom odvolaní takéto dôvody (okolnosti), pre ktoré nemohla uplatniť svoju procesnú obranu v konaní pred súdom prvej inštancie, neuviedla. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania z prvopisu zmenky správne zistil, že bola vystavená dňa 01.12.2010 a žalovaná sa zaviazala zaplatiť žalobcovi dňa 05.01.2011 v Bratislave zmenkovú sumu 100.000 eur, s doložkou bez protestu a posúdil žalobu ako dôvodnú. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bodoch 6.až 9. a v celom rozsahu na ne odkazuje. Žalobca predložením prvopisu zmenky svoje zmenkové práva preukázal. Odvolací súd dodáva, že samotná žalovaná v odvolaní uviedla, že poskytla žalobcovi čiastočné plnenie a vyplatila mu sumu 37.000,00 EUR.

Odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/175/2015-100, zo dňa 11.03.2019 potvrdil ako vecne správny.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešný žalobca, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodol v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh), (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných v § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).